

USVOJENI TEKSTOVI

P9_TA(2023)0372

Dijalog Srbije i Kosova: nedavni razvoj događaja, uključujući stanje u općinama na sjeveru Kosova

Rezolucija Europskog parlamenta od 19. listopada 2023. o nedavnom razvoju događaja u dijalogu Srbije i Kosova, uključujući stanje u općinama na sjeveru Kosova (2023/2880(RSP))*

* s delovima koje je markirao FBD

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Srbiji i Kosovu, posebno one od 10. svibnja 2023. o izvješću Komisije o Srbiji¹ i o izvješću Komisije o Kosovu za 2022.²,
- uzimajući u obzir prethodne izjave EU-a o Srbiji i Kosovu, posebno zaključke Europskog vijeća od 9. veljače 2023. o dijalogu Beograda i Prištine uz posredovanje EU-a,
- uzimajući u obzir da je Srbija 19. prosinca 2009. podnijela zahtjev za članstvo u EU-u,
- uzimajući u obzir da je Kosovo 15. prosinca 2022. podnijelo zahtjev za članstvo u EU-u,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 1244 od 10. lipnja 1999.,
- uzimajući u obzir prvi sporazum o načelima kojima se uređuje normalizacija odnosa između vlada Srbije i Kosova (Briselski sporazum) od 19. travnja 2013., sporazume od 25. kolovoza 2015. te aktualni dijalog uz posredovanje EU-a za normalizaciju odnosa,
- uzimajući u obzir sporazum o slobodi kretanja između vlada Srbije i Kosova od 27. kolovoza 2022. i sporazum o registarskim pločicama od 23. studenoga 2022. te plan provedbe energetskih sporazuma u dijalogu uz posredovanje EU-a od 21. lipnja 2022.,
- uzimajući u obzir Briselski sporazum od 27. veljače 2023. i Ohridski sporazum o putu prema normalizaciji odnosa između Kosova i Srbije od 18. ožujka 2023. te njegov

¹ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0192.

² Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0193.

Prilog o provedbi,

- uzimajući u obzir proces parlamentarnog dijaloga u Srbiji, koji podupire Europski parlament;
 - uzimajući u obzir izjavu EU-a od 28. rujna 2023. o nedavnim zbivanjima na sjeveru Kosova podnesenu u okviru Stalnog vijeća br. 1444 Organizacije za europsku sigurnost i suradnju,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavke 2. i 4. Poslovnika,
- A. budući da je tijekom protekle godine na sjevernom Kosovu zabilježen niz incidenata, uključujući blokade cesta, bojkote izbora, napade na općinske zgrade i nasilne napade Srba i kosovskih Srba na policijske službenike i vojnike NATO-a; budući da od srpnja 2022. ekstremističke organizirane skupine povezane sa srbijanskom vladom potpiruju napetosti na sjeveru Kosova te podižu barikade i sudjeluju u nasilju nad kosovskim vlastima zbog odluke o registarskim pločicama za vozila; budući da su se u studenome 2022. kosovski Srbi povukli iz kosovskih institucija na sjeveru zemlje;
- B. budući da je prvi sporazum o načelima kojima se uređuje normalizacija odnosa između vlada Srbije i Kosova sklopljen 19. travnja 2013., nakon čega su uslijedili i drugi sporazumi, kao što je najnoviji Sporazum o putu prema normalizaciji odnosa od 18. ožujka 2023., koji je, međutim, srbijanski predsjednik Vučić odbio potpisati; budući da dijalog o normalizaciji odnosa uz posredovanje EU-a traje od 2011.; budući da su riješena samo tri elementa iz najnovijeg Priloga o provedbi: izjava o nestalim osobama, predstavljanje statuta upravljačkog tima za udruženje/zajednicu i objava Zajedničkog odbora za praćenje;
- C. budući da je 23. travnja 2023. Kosovo održalo lokalne dopunske izbore u četiri općine sa srpskom većinom na sjeveru zemlje; budući da je *Srpska lista*, glavna stranka etničkih Srba, koja je usko povezana s predsjednikom Vučićem i Srpskom naprednom strankom (SNS), aktivno bojkotirala izbore; budući da je zbog tog bojkota odaziv birača na izborima iznosio samo oko 3 %; budući da su izbori održani u skladu s kosovskim pravnim okvirom, ali se ne može smatrati da su doveli do reprezentativnog ishoda;
- D. budući da je 26. svibnja 2023. specijalna policija na Kosovu osigurala pratnju novoizabranim gradonačelnicima kako bi mogli ući u zgrade općine; budući da je 26. svibnja 2023. na sjeveru Kosova došlo do nasilnih sukoba između prosvjednika i kosovske policije; budući da su između 29. i 31. svibnja 2023. nasilni agitatori brutalno napali časnike NATO snaga na Kosovu (KFOR), kosovske policijske službenike i novinare; budući da je nakon tih događaja KFOR povećao svoju prisutnost na terenu;
- E. budući da je 1. lipnja 2023. potpredsjednik Komisije/visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Josep Borrell zatražio od Kosova da povuče svoje specijalne policijske snage iz gradskih četvrti na sjeveru zemlje, da održi nove lokalne izbore na kojima će osigurati sudjelovanje kosovskih Srba te da započne s radom na osnivanju udruženja/zajednice općina s većinskim srpskim stanovništvom u okviru dijaloga uz posredovanje EU-a; budući da je potpredsjednik Komisije/visoki predstavnik Josep Borrell upozorio da bi u nepostupanje u skladu s time imalo ozbiljne posljedice za odnose EU-a s Kosovom;

- F. budući da su 14. lipnja 2023. srpske specijalne snage nasilno otele tri kosovska službenika granične policije u pograničnom području između sjevera Kosova i Srbije; budući da su dužnosnici s Kosova i iz Srbije naveli različite lokacije otmice i međusobno se optužili za nezakonit prelazak granice; budući da je Srbija službenike kasnije pustila na slobodu;
- G. budući da je 1. srpnja 2023. Komisija nametnula negativne mjere protiv Kosova; budući da EU nije uveo slične mjere protiv Srbije;
- H. budući da je nakon sastanka na visokoj razini u okviru dijaloga Beograda i Prištine održanog 14. rujna 2023. EU izrazio zabrinutost zbog toga što stranke nisu ispunile svoje obveze iz Ohridskog sporazuma i njegova Priloga o provedbi;
- I. budući da je 24. rujna 2023. skupina teško naoružanih pripadnika etnički srpske paravojske izvršila teroristički napad na sjeveru Kosova u kojem su jedan kosovski policijski službenik i tri napadača izgubili živote; budući da su se teroristi zatvorili u samostan Banjska unatoč prisutnosti skupine hodočasnika iz Srbije, koji su također bili unutra; budući da je kosovska policija, kada je stekla kontrolu nad situacijom, uhitila neke od naoružanih osoba i zaplijenila veliku količinu oružja, eksploziva i streljiva;
- J. budući da su međuetnički napadi na Kosovu česti, kao što je napad na dva mlada kosovska Srba na pravoslavni Badnjak 2023.;
- K. budući da su među Srbima koji su preminuli tijekom incidenta 24. rujna 2023. kosovske vlasti identificirale Bojana Mijailovića koji je bio povezan sa šefom srbijanske obavještajne službe Aleksandrom Vulinom; budući da je u Srbiji proglašen službeni dan žalosti, otkazana su sportska događanja i zastave su spuštene na pola koplja, pri čemu je srbijanski ministar obrane Miloš Vučević opisao srpske naoružane osobe ubijene na Kosovu kao „mučenike”;
- L. budući da je kosovska vlada optužila Srbiju za organizaciju napada i kasnije tvrdila da je cilj tog napada bilo pripojenje sjevernog Kosova u kojem živi srpsko stanovništvo; budući da je priložila dokaze o povezanosti te skupine sa Srbijom;
- M. budući da je Milan Radoičić, potpredsjednik *Srpske liste*, preuzeo odgovornost za organizaciju napada te porekao da je srbijanska vlada bila uključena; budući da je pritvoren, ali pušten iz pritvora u Srbiji te se tek treba kazneno goniti; budući da je 2021. Radoičić uvršten na popis posebno imenovanih državljana i blokiranih osoba (*engl.* Specially Designated Nationals and Blocked Persons List) koji sastavlja Ured za kontrolu strane imovine (*engl.* Office of Foreign Assets Control) u okviru Ministarstva financija SAD-a na kojem se nalaze osobe odgovorne za korupciju i teška kršenja ljudskih prava; budući da je 2022. Radoičić također sankcioniran na temelju uredbe Ujedinjene Kraljevine o sankcijama za borbu protiv globalne korupcije;
- N. budući da su srbijanske vlasti zanjekale bilo kakvu povezanost s napadom;
- O. budući da su u tjednima i mjesecima prije oružanog napada 24. rujna 2023. jedinice srbijanske policije, specijalne policije i vojske premještene na 48 prednjih položaja nedaleko od srbijanske granice s Kosovom čime je zaoštrena već napeta situacija; budući da su 29. rujna 2023. EU, vlasti SAD-a i njemačka vlada apelirali na Srbiju da

povuče svoje postrojbe s granice s Kosovom; budući da je Srbija kasnije povukla dio svojih vojnih snaga; budući da su ti incidenti povećali regionalnu nestabilnost i ugrozili dijalog Srbije i Kosova;

- P. budući da je *Srpska lista* 13. listopada 2023. javno najavila da će bezuvjetno sudjelovati na lokalnim izborima na sjeveru Kosova;
 - Q. budući da je kosovska policija prva sigurnosna služba u zemlji, pri čemu je na drugom mjestu policijska jedinica Misije Europske unije za uspostavu vladavine prava u Kosovu (EULEX), a KFOR na trećem;
 - R. budući da Srbija i Kosovo, unatoč naporima EU-a da posreduje u proteklih nekoliko mjeseci, nisu postigli napredak u normalizaciji odnosa;
 - S. budući da nastavak bliskog odnosa i partnerstva Srbije s Rusijom i Kinom otvara pitanja o strateškom usmjerenju Srbije te ometa njezin gospodarski i politički razvoj; budući da Rusija upotrebljava svoj utjecaj u Srbiji kako bi pokušala destabilizirati susjedne suverene države, ometati ih i prijetiti im, uključujući Kosovo; budući da je Srbija postala sigurno utočište za ruska poduzeća; budući da su platforme društvenih medija postale alati za poticanje antidemokratskih političkih pokreta na zapadnom Balkanu;
1. najoštrije osuđuje strašan i kukavični teroristički napad na kosovske policijske službenike koji su 24. rujna 2023. izvele dobro organizirane srpske paravojne snage u Banjskoj/Banjskëu na sjeveru Kosova i u kojem je ubijen kosovski policijski službenik Afrim Bunjaku, te su ozlijeđena još dva kosovska policijska službenika; poziva sve države članice EU-a koje to još nisu učinile da osude napad; duboko žali zbog žrtava i izražava sućut obitelji, kolegama i voljenim osobama Afrima Bunjakua; pohvaljuje suradnju kosovske policije s međunarodnim partnerima EULEX-om i KFOR-om u njezinu odgovoru na napad;
 2. potiče sve uključene strane da rade na smirivanju situacije na sjeveru Kosova te da izbjegavaju svaku retoriku ili djelovanje kojima bi se dodatno povećale napetosti; poziva na utvrđivanje svih činjenica o napadu i pomno praćenje istrage koju provode kosovske vlasti; poziva EU da pomogne kosovskim vlastima u istrazi, među ostalim potporom EULEX-a; ističe da počinitelji moraju odgovarati za taj sramotan napad i da ih se bez odgode mora privesti pravdi; poziva kosovske vlasti da objave sve dokaze o incidentu; poziva međunarodne institucije na Kosovu, uključujući EULEX, da ispituju dokaze; potiče Srbiju da u potpunosti surađuje u istragama i da odgovorne za napad koji trenutačno borave u Srbiji privede pravdi u skladu sa zakonom, što uključuje njihovo izručenje Kosovu;
 3. naglašava da ta operacija upućuje na ozbiljno povećanje vojne prisutnosti i predstavlja veliku eskalaciju koja je nezakonita i protivna opetovanim pozivima EU-a na smirivanje napetosti na sjeveru Kosova; poziva Srbiju da se suzdrži od svake daljnje eskalacije kojom se potkopava ustavni poredak Republike Kosova i da spriječi svako krijumčarenje oružja preko granice; nadalje, u tom pogledu potiče kosovske vlasti da rade na otvorenoj trgovini za svu civilnu robu i usluge;
 4. poziva Komisiju i Vijeće da poduzmu mjere protiv srbijanske vlade ako istrage pokažu da je srbijanska država izravno sudjelovala u terorističkom napadu u Banjskoj ili u nasilnim napadima na sjeveru Kosova u svibnju 2023. ili ako srbijanske vlasti odbiju u

potpunosti surađivati; u tom kontekstu poziva Komisiju da zamrzne financijska sredstva za Srbiju u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći III ako rezultati istrage pokažu da je srbijanska država bila izravno uključena u te napade; poziva Vijeće da donese ciljane restriktivne mjere, uključujući, među ostalim, zamrzavanje imovine i zabrane putovanja, protiv destabilizirajućih aktera na sjeveru Kosova i čelnika velikih mreža organiziranog kriminala; u tom kontekstu poziva Vijeće da slijedi primjer Sjedinjenih Američkih Država i uvede ciljane mjere protiv Milana Radoičića;

5. oštro osuđuje povećanu prisutnost srbijanske vojske na granici s Kosovom; primjećuje važan korak djelomičnog povlačenja srbijanskih snaga iz područja koja graniče s Kosovom; poziva Srbiju da se suzdrži od takvog ponavljano obrasca eskalacije situacije u budućnosti te da u potpunosti djeluje u skladu sa sporazumom iz Kumanova; poziva Srbiju da pojača svoje napore u smirivanju napetosti uzrokovanih povećanjem svoje vojne prisutnosti; u tom pogledu poziva Srbiju da povuče sve isturene vojne baze u blizini granice s Kosovom, uključujući opremu kao što su sustavi protuzračne obrane i teško topništvo, da se suzdrži od bilo kakvog nerazmjernog raspoređivanja vojske u tom području u budućnosti te da okonča svaku potporu terorističkim formacijama na sjeveru Kosova;
6. naglašava da takvo agresivno vojno ponašanje, zajedno s radikaliziranim političkim porukama u Srbiji i snažnim naznakama uključenosti srbijanske države u nedavno političko nasilje na sjeveru Kosova, ukazuje na to da srbijanska vlada provodi vrlo opasnu, ali dosljednu politiku prema Kosovu i njegovim zapadnim partnerima;
7. oštro osuđuje nasilne napade na vojnike KFOR-a, kosovske policijske službenike i novinare u svibnju 2023.; poziva relevantna tijela da privedu pravdi sve počinitelje tih nedopustivih napada;
8. poziva KFOR da uspostavi plan za sprečavanje širenja sukoba na sjeveru Kosova koji bi uključivao čvrste elemente koji mogu imati odvraćajući učinak na daljnju eskalaciju; pozdravlja činjenicu da je Ujedinjena Kraljevina poslala 200 vojnika na Kosovo kako bi ojačala KFOR i snažno potiče države članice EU-a da bez daljnje odgode pošalju dodatne jedinice u tu zemlju; snažno pozdravlja odluku NATO-a o opremanju KFOR-a težim naoružanjem kako bi imao veću borbenu moć; potiče NATO da osigura da KFOR raspolaže odgovarajućim kapacitetima za pomno praćenje cijelog sjevera Kosova i provođenje stalnog nadzora regije kako bi se osiguralo da se svaki upad paravojnih snaga, napad ili djelovanje ili svaki pokušaj otmice kosovskih policijskih službenika može odmah otkriti u vrlo ranoj fazi; poziva EU i njegove države članice da dodatno povećaju broj jedinica EULEX-a na terenu, posebno na sjeveru Kosova, te da, ako je potrebno, privremeno ojačaju njegovu ulogu sigurnosnog posrednika na sjeveru Kosova;
9. prima na znanje činjenicu da je Srbija proglasila nacionalni dan žalosti u spomen na sve žrtve; duboko žali zbog toga što su tri poginula terorista prikazana kao heroji koji su se borili za srpsku stvar, što je znatno povećalo političke napetosti u regiji;
10. poziva na povećanje međunarodne i prekogranične suradnje između Srbije i Kosova usmjerene na organizirani kriminal; žali zbog ograničenog napretka u istrazi i kaznenom progonu takvih slučajeva; zabrinut je zbog teške situacije u borbi protiv organiziranog kriminala na sjeveru Kosova, gdje kriminalne bande i dalje djeluju, što negativno utječe na živote i buduće izglede kosovskih građana u sjevernim općinama; zabrinut je zbog

dokaza koji povezuju nasilne kriminalne skupine na sjeveru Kosova i u Srbiji sa srbijanskom državom; poziva na temeljitu istragu kako bi se riješila ta pitanja; poziva KFOR i EULEX da redovito provode zajedničke sigurnosne procjene na sjeveru Kosova kako bi procijenili sigurnosnu situaciju i bolje se usredotočili na važnu ulogu organiziranog kriminala u razvoju događaja u toj regiji;

11. žali zbog činjenice da je beogradski sud odbio poziv Ureda glavnog javnog tužitelja u Beogradu za pritvaranje Milana Radoičića zbog rizika od bijega, uzimajući u obzir da je Radoičić preuzeo odgovornost za organizaciju napada 24. rujna 2023.; izražava duboku zabrinutost zbog toga što se svi odgovorni za napad u selu Banjska možda neće privesti pravdi;
12. poziva Srbiju i Kosovo da osude sve oblike nasilja i provokacija, pozovu na suzdržanost i odmah prekinu sve radnje koje bi mogle dovesti do daljnje eskalacije napetosti; poziva Srbiju i Kosovo da se suzdrže od jednostranih radnji kojima bi mogli ugroziti mir i stabilnost u regiji te da umjesto toga aktivno rade na mirnom rješavanju sporova kroz dijalog koji podupire EU; osuđuje postupanje srbijanskih vlasti prema ozbiljnom napadu 24. rujna 2023., uključujući njihovu nevoljkost da surađuju u istrazi, ulogu u širenju propagande o napadu, veličanje počinitelja i davanje političke potpore, popustljivost prema organizatorima i počiniteljima napada – koja je išla toliko daleko da im je pruženo utočište – retoriku koju su srbijanski čelnici koristili tijekom ove krize i njihove pokušaje destabilizacije Kosova; poziva na odgovarajuću istragu svih etnički motiviranih napada diljem Kosova, uključujući napade na most Bistrica i u Štrpcu na pravoslavni Badnjak;
13. podržava normalizaciju odnosa između Kosova i Srbije; ponovno poziva Srbiju i Kosovo da u dobroj vjeri i u duhu kompromisa sudjeluju u dijalogu Beograda i Prištine kako bi se bez daljnje odgode i u skladu s međunarodnim pravom postigao sveobuhvatan, pravno obvezujući sporazum o normalizaciji njihovih odnosa, na temelju načela uzajamnog priznavanja i u skladu s međunarodnim pravom; poziva relevantne strane da dijalog više usmjere na građane; poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje da više sredstava namijeni za dijalog uz posredovanje EU-a;
14. poziva EU da ojača svoju posredničku ulogu u dijalogu Srbije i Kosova i na zapadnom Balkanu općenito te da predloži nov, inovativan i uravnotežen pristup posredovanju između strana kako bi se prevladao trenutačni zastoј, uzimajući u obzir značajne posljedice napada od 24. rujna 2023. i činjenicu da se povjerenje u proces mora vratiti;
15. posebno potiče potpredsjednika Komisije/visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Borella te posebnog predstavnika EU-a za dijalog Beograda i Prištine te druga regionalna pitanja zapadnog Balkana Miroslava Lajčaka da proaktivno potaknu dijalog i najkasnije do kraja 2023. izvijeste Parlament o angažmanu Srbije i Kosova u dijalogu, njihovu djelovanju i ostvarenju ciljeva tog dijaloga; ističe da je normalizacija odnosa ključna za napredak obiju zemalja prema članstvu u EU-u; podsjeća da će pristup procesu normalizacije odnosa, konstruktivan i u dobroj vjeri, utjecati na pristupanje obiju zemalja EU-u; poziva EU da u okviru pretprijetne pomoći poduzme mjere protiv onih koji se ne pridržavaju sporazuma;
16. poziva Srbiju i Kosovo da u potpunosti provedu Briselski sporazum od 27. veljače 2023. i Ohridski sporazum od 18. ožujka 2023., kao i sve prethodne sporazume, te da to učine istinski i u dobroj vjeri; žali zbog toga što je Srbija odbila potpisati Briselski i

Ohridski sporazum; poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje i Komisiju da maksimalno povećaju napore kako bi se osigurala učinkovita provedba tih sporazuma, uključujući povratak predstavnika kosovskih Srba u kosovske institucije; poziva Kosovo da bez daljnje odgode osnuje udruženje/zajednicu općina s većinskim srpskim stanovništvom, u skladu s briselskim sporazumima iz 2013. i 2015., kosovskim Ustavom i presudom Ustavnog suda Kosova iz 2015.; smatra da će konačno i sveobuhvatno rješenje poboljšati suradnju, stabilnost i blagostanje u široj regiji; naglašava da napad 24. rujna 2023. ne bi trebao služiti kao izgovor za preusmjerenje pozornosti s dijaloga o normalizaciji; **uviđa da Srbija mora uložiti napore kako bi ponovno stekla vjerodostojnost u dijalogu koja je narušena njezinom štetnom ulogom u događajima od 24. rujna 2023.**; naglašava važnost dijaloga Beograda i Prištine za ulogu EU-a kao vjerodostojnog vanjskopolitičkog aktera u regiji;

17. žali zbog toga što Srbija nastavlja svoju kampanju nepriznavanja Kosova; poziva Srbiju da se suzdrži od pokušaja izolacije Kosova od međunarodne zajednice vođenjem kampanje protiv njegova priznavanja; poziva pet država članica EU-a koje ne priznaju Kosovo da to učine; izražava duboko žaljenje zbog prigovora Srbije na članstvo Kosova u Vijeću Europe, čime se očito krši Briselski sporazum od 27. veljače 2023.; potiče Srbiju da se suzdrži od prijetnje silom ili uporabe sile, u skladu sa svojim međunarodnim obvezama;
18. žali zbog bojkota pravosudnih institucija koji potiču srbijanske političke stranke; žali zbog toga što je glavna etnička srpska politička stranka na sjeveru Kosova, *Srpska lista*, 23. travnja 2023. bojkotirala općinske izbore na sjeveru Kosova te zbog zastrašivanja srpskih oporbenih političara; **žali zbog ustrajanja kosovske vlade u tome da građani albanske kosovske zajednice ostanu gradonačelnici u sjevernim općinama unatoč vrlo niskom odazivu birača jer nizak stupanj njihova legitimiteta otežava proces pomirenja i integracije albanskih i srpskih zajednica na Kosovu**;
19. naglašava da je održavanje prijevremenih lokalnih izbora u četiri općine na sjevernom Kosovu i dalje ključno za pomoć u smirivanju napetosti i potiče vlasti da osiguraju puno sudjelovanje svih političkih stranaka u slobodnim, poštenim, demokratskim i mirnim izborima; ponavlja da se Srbija također mora javno obvezati na sudjelovanje kosovskih Srba na izborima jer je Srpska lista već najavila svoje bezuvjetno sudjelovanje;
20. poziva kosovske Srbe da se vrate u kosovske institucije i da se suzdrže od daljnje eskalacije napetosti na terenu te potiče kosovsku vladu da znatno pojača napore za njihovu reintegraciju jer su inicijative za uključivanje srpske zajednice u političke, društvene i gospodarske strukture Kosova i dalje vrlo ograničene; ponovno potvrđuje da su pomirenje i uključenost srpske zajednice na Kosovu ključni za postizanje stabilnosti zemlje i napretka u smjeru normalizacije odnosa između Prištine i Beograda uz posredovanje EU-a; **ponavlja svoj poziv kosovskim vlastima da poboljšaju unutarnji dijalog s neovisnim organizacijama civilnog društva u sjevernim općinama u cilju izgradnje povjerenja i olakšavanja svakodnevnog života kosovskih Srba**;
21. **žali zbog negativnih mjera koje je Vijeće poduzelo protiv Kosova i poziva da se one što prije ukinu**; potiče Komisiju i Vijeće da nastave sa svojim kontaktima na visokoj razini s predsjednicom i vladom Kosova; poziva Komisiju da do kraja godine izradi i predstavi transparentan i ambiciozan plan za integraciju Kosova;
22. **i dalje je vrlo zabrinut zbog destabilizirajućeg utjecaja koji srbijanske vlasti pod**

vodstvom predsjednika Vučića imaju na cijelu regiju; naglašava svoju nepokolebljivu potporu građanima Srbije u njihovoj borbi za europsku, demokratsku budućnost; žali zbog toga što neke politike srbijanskog vodstva koče želju srbijanskih građana za europskom budućnošću;

23. poziva Komisiju da djeluje kao poštena posrednica u procesu normalizacije i da izbjegava bilo kakvu politiku popuštanja Srbiji; izražava zabrinutost zbog činjenice da Komisija nije dovoljno kritična unatoč tome što Srbija nije uvela sankcije EU-a protiv Rusije i sudjeluje na stalnim i redovitim sastancima na visokoj razini s ruskim vlastima, među ostalim u Rusiji, a osim toga je nazadovala u području demokracije i ne napreduje u reformama povezanim s EU-om te njezina politika ima destabilizirajući učinak na cijelu regiju;
24. poziva srbijanske vlasti i njihove visokorangirane političke predstavnike i dužnosnike da se suzdrže od davanja pogrđnih izjava u kontekstu pregovora koje podupire EU, politika EU-a na zapadnom Balkanu i cjelokupnog procesa proširenja EU-a jer takvo ponašanje može smanjiti javnu potporu politikama EU-a i proširenju EU-a općenito;
25. poziva srbijanske vlasti i medije da se suzdrže od govora mržnje protiv Kosova i širenja laži o „etničkom čišćenju” i „pogromima” na Kosovu, za što nema dokaza; poziva Narodnu skupštinu Srbije da prestane koristiti huškačku retoriku; podržava proces parlamentarnog dijaloga u Srbiji, u čijem posredovanju sudjeluje i Europski parlament, kao instrumenta za dijalog i postizanje konsenzusa o važnim pitanjima povezanim s reformama;
26. podsjeća da sporazum o liberalizaciji viznog režima za Kosovo nije i ne bi trebao biti povezan s dijalogom te da bi trebao stupiti na snagu najkasnije 1. siječnja 2024.;
27. osuđuje kontinuirane ruske pokušaje vršenja utjecaja na zapadni Balkan, posebno u Srbiji i na Kosovu, iskorištavanjem kulturnih, etničkih i vjerskih podjela te destabiliziranjem prodemokratskih snaga; poziva na potpuno rasvjetljenje uloge koju je Rusija moguće imala u napadu u Banjskoj;
28. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi predsjedniku Europskog vijeća, Komisiji, potpredsjedniku Komisije/Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, predsjednicima, vladama i parlamentima Kosova i Srbije te kosovskim snagama pod vodstvom NATO-a.